

Anexă SNT(3)

Analiza exegetică a unui text nou testamentar

1. Descrierea contextului

a. Contextul istoric, social și cultural al textului

- În cazul evangheliilor,
 - Exegetul are în vedere aici acele informații privitoare la lumea în care trăiau personajele textului, nu destinatarii acestuia (obiceiuri, concepții și evenimente la care se face aluzie în text).
 - Vor fi notate aspecte istorice, geografice și culturale privitoare la personajele textului.
- În cazul epistolelor
 - Evenimente istorice care au influențat viața scriitorului și a destinatarilor.
 - Sistemul de relații în care erau angajați scriitorul și destinatarii.
 - Valori și obiceiuri ale societății din care fac parte scriitorul și destinatarii.
 - Situații ale destinatarilor care au făcut necesară scrierea textului.

b. Contextul teologic al textului

- Exegetul are în vedere aici acele date privitoare la
 - Situația destinatarilor textului (probleme morale, probleme teologice, pastorale etc.)
 - Scopurile teologice urmărite de autor, care conferă scrierii sale anumite particularități teologice. Contextul teologic va fi descris de la general, la particular: de la scopurile și particularitățile teologice ale scrierii biblice, către importanța teologică a textului supus analizei.
- Unele texte din Noul Testament redau împliniri ale unor episoade sau profeții veterotestamentare. Intertextualitatea biblică joacă un rol important în interpretarea anumitor texte biblice.

- În cazul anumitor texte epistolare este importantă cunoașterea relației dintre autorul biblic și destinatarul scrierii sale.

c. *Contextul literar al textului*

- i. Genul literar din care face parte
 - ii. Locul său în scrierea biblică
- Se vor folosi comentariile biblice care conțin o parte introductivă la exegeza textului, privitoare la contextul, forma și structura textului. În această etapă este importantă înțelegerea firului argumentativ (scopului teologic) al scriitorului biblic, chiar și în cazul textelor narative.
 - Pentru aceasta, trebuie să observăm ce legătură este între textul analizat și cele dinainte și de după el.
 - Scopul urmărit de exeget în această etapă este acela de a constata locul și rolul textului analizat în argumentația (nativă sau discursivă) a scriitorului biblic. El trebuie să răspundă corect la două întrebări:
 - o Unde se situează acest text în firul argumentativ?
 - o De ce tocmai aici?
 - În această fază, exegetului îi vor fi utile comentariile exegetice și introducerile biblice care conțin schița (mai generală sau mai detaliată a) scrierii biblice din care face parte textul biblic analizat.
 - Se vor face doar observații de context literar (sau retoric), deoarece pentru o încadrare cât mai exactă a textului în secțiunea și în scrierea biblică din care face parte este necesară analizarea detaliată a versetelor, pentru a se stabili raporturile dintre propoziții în frază și tematica teologică a textului. Abia după aceea se poate realiza o structură mai exactă și detaliată a textului (vezi etapa **4 [Structura textului]**).
 - În cazul textelor evanghelice care relatează evenimente consemnate și de alți evangheliști este necesară și o observare sinoptică a textelor, pentru a se contura mai clar teologia textului în evanghelia din care face parte și a

se evita eroarea hermeneutică de a interpreta un text evanghelic din perspectiva teologică a textelor paralele.

2. Analiza versetelor din text

- Vor fi identificați termenii și expresiile a căror înțelegere este decisivă pentru interpretarea corectă a textului. De multe ori, semnificațiile termenilor fundamentali trebuie căutate plecând de la contexte precum: VT (LXX), iudaism (literatura rabinică, iudaismul elenistic), literatura greco-romană, Noul Testament, scrieri ale aceluiași autor biblic, textul analizat, istoria receptării.
- La nevoie, vor fi analizate și raporturile dintre propoziții în frazele ce alcătuiesc textul (în cazul textelor epistolare).

3. Traducerea textului

- Pentru o exegeză mai detaliată asupra textului grecesc, se recomandă și consultarea comentariilor textuale (Bruce Metzger, Roger L. Omanson) și edițiilor critice ale NT (NA 27, NA 28).
- Se recomandă, de asemenea, consultarea unor traduceri ale textului biblic în limbile moderne.

4. Structura textului

- Structura textului poate fi sintactică (diagrama textului) sau literară.
- *Structura sintactică a textului* (diagrama textului) urmărește raporturile dintre propoziții în frază, de aceea se aplică doar textelor epistolare, retorice și poetice.
- *Structura literară a textului* constă în:
 - Împărțirea narațiunii în momentele ei principale în cazul textelor narative. Unele texte pot fi împărțite după momentele subiectului: expozițiune, intrigă, desfășurarea acțiunii, punctul culminant și deznodământ. În cazul în care narațiunea conține aceste momente, avantajul este acela că, de obicei, în punctul culminant sau în deznodământ se poate identifica mai ușor tema textului.

- Împărțirea textului în paragrafe principale și secundare, urmărindu-se structura retorică a argumentației scriitorului biblic. De aceea, structura litarară a textului mai este numită și „structură literar-retorică”.
- Așadar, unui text epistolar i se poate alcătui atât o structură literară, cât și una sintactică.
- Unui text narativ i se poate alcătui doar o structură literară.

5. Ideea exegetică a textului

- Ideea exegetică rezumă învățătura textului, în contextul său.
- Ea trebuie să arate clar despre ce este vorba în text (tema textului) și ce se spune despre aceasta.
- Ideea exegetică poate fi formulată direct ca o idee teologică. În cazurile în care această operație ridică dificultăți deosebite, cele două idei pot fi formulate separat: ideea exegetică va fi apoi transformată în idee teologică.